

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul
Hotărârii Guvernului ”Cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2024”
(denumirea proiectului)

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitizării (aviz nr. 07-2925 din 22.09.2023)	Lipsă de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Ministerul Finanțelor (aviz nr.07/3-03-157/1236 din 22.08.2023)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	<i>La Nota informativă la proiectul de hotărâre</i>	
	Capitolul 5 „Fundamentarea economico-financiară” urmează a fi completat cu informația privind costul estimativ al lucrărilor necesare pentru realizarea proiectului și sursa de finanțare a acestora. În conformitate cu Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2024- 2026 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 408/2023, la subprogramul 1202 „Lucrări statistice” au fost aprobate cheltuieli în sumă de 70 581,3 mii lei.	Se acceptă.
	<i>Referitor la proiectul hotărârii Guvernului.</i>	
Cu referire la punctul 2 subpunctul 3 al proiectului, aferent restricțiilor impuse în partea modificării conținutului informației și surselor de date administrative care se utilizează pentru producerea de statistici oficiale prevăzute în compartimentul 2 din Capitolul VI al Programului, fără coordonarea prealabilă a acestor modificări cu Biroul Național de Statistică, comunicăm că, potrivit art. 188 alin. (1)-(2) din Codul fiscal, contribuabilul care descoperă că darea de	Se acceptă parțial. Prevederile pct.2, subpct.3 nu împiedică ajustarea valorii indicatorilor, care poate fi modificată/ actualizată de entități, în corespundere cu legislația în vigoare. Actualizările datelor vor fi transmise către Biroul Național de Statistică de deținătorii surselor de date administrative (în special prin intermediul	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>seamă fiscală prezentată anterior conține o greșeală sau o omisiune are dreptul să prezinte o dare de seamă fiscală corectată, conform formularului și modului de întocmire în vigoare pentru darea de seamă fiscală care se corectează. Darea de seamă fiscală corectată, depusă înainte sau în termenul stabilit pentru prezentarea dărilor de seamă fiscale pe o anumită perioadă fiscală se consideră dare de seamă fiscală pentru perioada respectivă. Astfel, reieșind din prevederile legale menționate, modificarea conținutului informației cu privire la volumul livrărilor poate varia reieșind din totalitatea Declarațiilor corectate/anulate depuse de contribuabilii plătitori de TVA pentru una și aceeași perioadă fiscală.</p>	<p>platformei MConnect) la survenirea modificărilor respective operate de entități, în modul stabilit.</p> <p>Pct.2, subpct.3 au drept scop optimizarea sarcinii asupra respondenților, eficientizarea utilizării surselor de date administrative (SDA și excluderea situațiilor când prezentarea informației conform prevederilor PLS este stopată sau întreruptă (inclusiv furnizarea informației prin platforma MConnect) din cauza ajustării formularelor în baza cărora se colectează datele de la entități sau altor modificări operate de deținătorii SDA, fapt care afectează procesul de producere a statisticilor oficiale și, inclusiv, realizarea PLS.</p> <p>Pentru o mai bună claritate, în corespundere cu art. 16 (3) al legii 93/2017 cu privire la statistica oficială, pct. 2, subpunctul 3 al Proiectului a fost modificat, fiind expus în următoarea redacție: ”<i>întru optimizarea sarcinii asupra respondenților, eficientizarea utilizării surselor de date administrative (SDA) și asigurarea continuității furnizării informațiilor prevăzute în compartimentul 2 din Capitolul VI al Programului, instituțiile deținătoare de SDA vor coordona cu Biroul Național de Statistică eventualele modificări la conținutul și volumul datelor colectate de către acestea, și, la solicitarea Biroului, vor opera ajustări în SDA.</i></p>
	<p><i>La proiectul Programului de lucrărilor statistice pentru anul 2024.</i></p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	1. La punctul 15, cuvântul „precum” de exclus, iar în final de completat cu sintagma „precum și din contul mijloacelor financiare proprii ale altor entități de elaborare și diseminare a statisticilor oficiale (pentru lucrările prevăzute în compartimentul 2 din capitolul VI al Programului)”	Se acceptă.
	2. La punctul 16 subpct.4), cifrele „2024” de substituit cu cifrele „2025”.	Se acceptă.
	La capitolul VI, compartimentul 1	
	- la punctul 4 subpct.2) coloana 2 și pct. 6 subpct. 2) coloana 2 de precizat anul pentru care sunt prevăzute lucrări statistice respective.	Se acceptă.
	- la punctul 7 și punctul 32 subpct. 1) solicităm revizuirea termenului de diseminare a indicatorilor, prin stabilirea acestora cât mai devreme posibil. Indicatorii respectivi se utilizează în procesul bugetar, începând cu Cadrul bugetar pe termen mediu, care, în temeiul Legii nr. 181/2014, urmează să fie prezentat Guvernului spre aprobare până la 15 mai a fiecărui an.	<p>Se acceptă parțial. Informația din lucrările nr 6 ”Numărul populației cu reședința obișnuită la 1 ianuarie 2024 (date preliminare)”, care include datele în profil teritorial și nr. 107 ”Numărul populației cu reședința obișnuită la 1 ianuarie 2024 (date preliminare¹)”, care include datele în profil teritorial la nivel de comune va fi elaborată și prezentată Ministerului Finanțelor la data de 15 mai. Totodată, aceasta este condiționat de prezentarea în termenul stabilit în Plan a datelor necesare pentru elaborarea acestor calcule, de către deținătorii de date administrative, în special ASP și IGPF.</p> <p>Ce ține de pct. 32 subpct.1 care prevede elaborarea calculelor Produsului intern brut (PIB) la a 75-zi după trimestrul de referință menționăm că, reducerea termenul nu este posibilă, fiind cauzată de disponibilitatea datelor necesare pentru elaborarea PIB.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>Pentru elaborarea indicatorilor macroeconomici sunt utilizate diverse surse de date statistice și administrative prezentate în adresa BNS, dintre care unele sunt disponibile la a 65-70 zi după perioada de raportare (de exemplu: datele trimestriale operative din Balanța de Plăți elaborate de BNM sunt disponibile la a 65-a zi, iar datele actualizate la a 90-a zi etc.).</p> <p>De menționat că, conform prevederilor Standardului Special de Diseminare a Datelor al FMI, termenul de elaborare a datelor PIB constituie a 90-a zi după trimestrul de referință, conform PLS termenul fiind stabilit la a 75-a zi.</p>
	<p>- la punctul 9, în coloana 7, suma de „2,5 mil” se substituie cu sintagma „în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală”. În context comunicăm că, în conformitate cu Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2024-2026 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 408/2023, la subprogramul 1204 „Desfășurarea recensămintelor” au fost aprobate cheltuieli în sumă de 244 329,9 mii lei, inclusiv și pentru rezultatele preliminare ale Recensământului populației și al locuințelor.</p>	<p>Se acceptă parțial. Coloana 7 se referă la ”Numărul de respondenți”, care va fi determinat în rezultatul recensământului. Întru evitarea confuziei, în pct. 9 la col. 7 se va indica ”n/a”.</p>
	<p>- la punctul 53 în partea ce ține de prezentarea de către Serviciul Fiscal de Stat a indicilor volumului vânzărilor (livrărilor) conform datelor din Declarațiile TVA, informăm că colectarea datelor referitoare la volumul livrărilor pe activități economice nu este posibilă. Or, informația despre valoarea livrărilor de mărfuri/servicii este prezentată de plătitorii TVA sumar, fiind divizată doar reieșind din regimul de impozitare aplicat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Livrări de mărfuri și servicii impozitate pe principii generale; - Livrări de mărfuri și servicii impozitate la cota redusă a TVA; 	<p>Se acceptă parțial. În cap. 1 al cap. VI al Proiectului, sunt descrise lucrările statistice elaborate de către BNS. Astfel, lucrările: (i) atribuirea genurilor de activitate pentru entități; (ii) generalizarea datelor pe activități economice prevăzute la pct.53 (pct. 52 în versiunea definitivată a Proiectului) se realizează nemijlocit de BNS în baza datelor obținute de la Serviciul Fiscal de Stat (SFS).</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>- Livrări de mărfuri și servicii scutite de TVA cu drept de deducere;</p> <p>- Livrări de mărfuri și servicii scutite de TVA fără drept de deducere.</p> <p>Respectiv, în baza indicatorilor din Declarațiile privind TVA, prezentate de către plătitorii de TVA, Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat nu generează rapoarte pe domenii de activitate.</p>	<p>Condițiile de transmitere de către Serviciul Fiscal de Stat al datelor vizând volumul vânzărilor (livrărilor) conform datelor din Declarațiile TVA sunt stipulate în punctul 32, cap. 2 al cap. VI al Proiectului.</p>
	<p><i>La compartimentul 2 al capitolului VI, se propune:</i></p>	
	<p>- la punctul 20, în coloana 7, cifrele „2” se substituie cu cifrele „3”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>- la punctul 21, în coloana 7, cifrele „28” se substituie cu cifrele „29”, datorită faptului că data indicată în Program este zi de duminică.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>- la punctul 34 (aferente dării de seamă Forma TL 13 „Darea de seamă pe taxele locale”) în contextul în care, potrivit Ordinului SFS nr. 60/2023 cu privire la modificarea unor ordine, pentru perioadele fiscale începând cu 01 ianuarie 2023 coloana 3 „Codul subdiviziunii” din Anexa la Darea de seamă respectivă nu se completează, colectarea datelor corespunzător acestui criteriu nu va fi posibilă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>De asemenea, atenționăm că codurile economice ale clasificăției economice specificate în Program trebuie să corespundă cu prevederile anexei nr. 11 la Ordinul MF nr. 208 din 24.12.2015 privind clasificăția bugetară.</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Concomitent, în contextul modificărilor operate prin Ordinul MF nr. 64/2023 și Ordinul SFS nr. 257/2023 la formularele unor dări de seamă fiscale, întru respectarea regulilor tehnicii legislative, propunem de a aduce în concordanță denumirea formularelor la care se face referință și anume de a substitui la pct. 108 (Compartimentul 1) și la pct. 25 (Compartimentul 2), în denumirea formularului IPC21, cuvintele „darea de seamă” cu cuvântul „Declarație”, iar în pct. 35 (Compartimentul 2) textul „Formularul UNIF 18 ”Darea de seamă unificată (Declarația)” să fie substituit cu textul „Formularul UNIF21 „Declarația unificată”.</p>	Se acceptă.
Ministerul Justiției (aviz nr. 04-2/7541 din 21.08.2023)	I. Obiecțiile	
	<i>La proiectul hotărârii:</i>	
	1. Recomandăm revizuirea clauzei de adoptare în care de regulă se indică norma legală din legea de bază care a constituit temei legal pentru adoptarea actului respectiv. În acest sens ar fi oportun și suficient de a indica ca temei legal pentru adoptarea hotărârii în cauză articolului 11 alineatul (1) din Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.216-228, art.349)	Se acceptă.
	<i>La proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2023: Sub aspect conceptual:</i>	
2. Analizând conținutul programului constatăm faptul că acesta nu este raliat la prevederile <i>Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice</i> , nici ca structură nici ca conținut. Totodată, atragem atenția asupra faptului că dispozițiile normative ale art. 24 din <i>Legea nr. 100/2017</i> , menționează expres că <u>documentele de politici sunt instrumente de decizie care abordează problemele existente într-</u>	Se acceptă parțial. În conformitate cu prevederile art.11 alin. (3) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială „Programul anual de lucrări statistice reprezintă instrumentul de bază prin care autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale realizează producerea informației statistice oficiale în vederea asigurării utilizatorilor	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>un anumit domeniu și care definesc căile de soluționare a problemelor respective. Alineatul (3) al articolului menționat <i>supra</i>, stipulează că tipurile și structura documentelor de politici, precum și modul de elaborare, aprobare, monitorizare a implementării și de evaluare a acestora se stabilesc de către Guvern. <i>Hotărârea Guvernului nr. 386/2020</i> stipulează rigorile după care necesită a fi elaborate proiectele de politici publice.</p> <p>Potrivit prevederilor pct. 5 din <i>Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice</i>, strategia și programul sunt documente de politici publice. Iar potrivit pct. 9 din același <i>Regulament</i> programul este un document de politici publice pe termen mediu 3-5 ani, care derivă din strategie și, respectiv, contribuie la implementarea acesteia.</p> <p>În acest context, sugerăm a se vedea oportunitatea revizuirii art.11 alin. (1) din <i>Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială</i>, în vederea evitării în viitor a unor eventuale confuzii privind statutul programelor de lucrări statistice anuale. Menționăm faptul că, prin derogare de la alin. (3) al art. 24 al <i>Legii nr. 100/2017</i>, în cazul documentelor de politici ale Băncii Naționale a Moldovei și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, tipul și structura se aprobă de instituțiile respective. Or, se va analiza oportunitatea completării <i>Hotărârii Guvernului nr. 386/2020</i> cu un nou document de planificare cum ar fi program/plan de lucrări statistice. Conform prevederilor <i>Hotărârii Guvernului nr. 386/2020</i> documentele de planificare pot fi aprobate printr-un act normativ sau act administrativ.</p> <p>Reieșind din conținutul actual al programului, acesta fiind mai mult un document de planificare, sugerăm a fi luată în considerare</p>	<p><i>cu informațiile necesare</i>". Respectiv, conform noțiunii PLS, acesta este distinct de noțiunea programului ca document de politici conform prevederilor pct.9 din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr.386/2020</i>. Totodată, BNS va examina posibilitatea revizuirii redacției art.11 din <i>Legea nr. 93/2017</i>.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	recomandarea propusă, ca fiind relevantă. Mai mult decât atât, și Biroului Național de Statistică susține că activitatea de producție a statisticilor oficiale <i>necesită planificare și coordonare</i> minuțioasă, indicând ca instrument de bază programul anual de lucrări statistice prin care BNS în comun cu alți producători de statistici oficiale realizează producerea statisticilor oficiale în vederea asigurării utilizatorilor cu informațiile necesare. Prin urmare, modificările cadrului normativ de rigoare, pe viitor, ar exclude neconcordanța în utilizarea noțiunii de „program”.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz nr. 04/1-4301 din 06.10.2022)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	1. Cu titlu de remarcă generală, întru producerea de date statistice cu dezagregări relevante necesare pentru monitorizarea indicatorilor de importanță crucială relevante pentru planificarea, monitorizarea și evaluarea politicilor regionale, propunem includerea suplimentară pentru toate lucrările/ cercetările statistice a criteriului de dezagregare „pe regiuni de dezvoltare”. Mai mult ca atât, prin prisma cerințelor art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, sugerăm utilizarea unei terminologii constante și uniforme cu privire la noțiunile utilizate de „regiuni”; „regiuni statistice” și „regiuni de dezvoltare” din coloana privind nivelul de dezagregare a datelor statistice.	Se acceptă parțial. Toate datele din lucrările aferente statisticii economice (unde permite volumul eșantioanelor) sunt dezagregate pe criteriu de ”regiuni de dezvoltare”. Totodată, statisticile obținute în cadrul cercetărilor prin sondaj din gospodăriile casnice sunt reprezentative la nivel de regiune statistică: Nord, Centru, Sud și mun. Chișinău (stabilite reieșind din resurse financiare disponibile). Toate regiunile statistice corespund regiunilor de dezvoltare, cu excepția regiunii statistice Sud, care include UTA Găgăuzia.
	<i>La proiectul Programului:</i>	
2. În contextul punctului 124 din cadrul compartimentului nr.2 „Lucrări executate, informații și date furnizate de către	S-a luat act.	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale”, reiterăm poziția Ministrului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale expusă în scrisoarea nr.04-2199 din 21.04.2023 cu privire la inițierea actualizării și modificării următorilor indicatori de monitorizare și evaluare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030: 6.b.1, 9.1.1, 11.a.1, 11.2.1, 11.2.1.1 și 11.3.2. în conformitate cu pct.6 subpct.3) lit. b) din Hotărârea Guvernului nr.953/2022 cu privire la aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030</p>	<p>De propunerile Ministerului se va ține cont la lansarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr.953/2022.</p>
<p>Ministerul Energeticii (aviz nr. 04-1164 din 18.08.2023)</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri</p>	<p>S-a luat act.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne (aviz nr. 41-/3748 din 21.08.2023)</p>	<p>I. Obiecțiile</p>	
	<p>II. Propunerile (recomandările)</p>	
	<p>1. Se consideră oportună substituirea cuvântului „articol” cu cuvântul „art.” și cuvântul „alineat” cu cuvântul „alin.” or, utilizarea acestora se va face în mod uniform pe întreg cuprinsul proiectului.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p><i>La proiectul Programului:</i></p>	
<p>1. La clauza de adoptare, examinând prevederile art.10 alin. (3) - (5) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială și în temeiul art. 44 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nu se consideră oportun ca art. 10 alin. (3)- (5) din Legea nr. 93/2017 să constituie temei de aprobare a Programului de lucrări statistice pentru anul 2024 (în continuare - Program), sau normele legale consemnate mai sus se referă la</p>	<p>Se acceptă.</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>coordonarea metodologiei de producere a informației statistice pe domeniile lor de activitate de către autoritățile interesate, obligativitatea transmiterii informației la cerere și alte aspecte care sunt improprii sferei de reglementare a proiectului de act normativ;</p>	
	<p>2. La pct.3, se indică că prezentarea raportului privind executarea Programului către Guvern se va efectua „până la 1 mai 2025”, însă la pct. 16 din proiectul Programului, se consemnează că raportul prenotat se va prezenta Guvernului „la finele primului trimestru al anului 2024”. În consecință, se recomandă excluderea disonanței respective, în partea ce se referă la termenul prezentării către Guvern a raportului cu privire la executarea Programului.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>3. La pct.5, referitor la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ, urmează a se ține cont că, potrivit art. 56 alin. (3) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative, ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest context, este necesar ca în nota informativă să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p><i>La proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2024:</i></p>	
	<p>4. La pct. 11. subpct. 4), având ca bază domeniul specific de activitate al Ministerului Afacerilor Interne și condițiile de angajare reglementate în Legea nr. 288/2016 privind</p>	<p>Se acceptă.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne se remarcă faptul că atragerea personalului adițional pentru executarea lucrărilor de scurtă durată în bază de contract nu este relevantă. Drept urmare, se sugerează la începutul textului subpct. 4) din pct. 11 să fie inclus textul „după caz”.	
	<i>La Capitolul VI „Lucrările, instituțiile responsabile termenele de realizare”:</i>	
	<i>La compartimentul nr. 1 „Cercetări statistice alte lucrări realizate în anul 2024 de către Biroul Național de Statistică”:</i>	
	5. la nr.crt. 4. rubrica nr. 3. „Denumirea prescurtată a chestionarului statistic/a sursei de date” cuvintele „al Ministerului Afacerilor Interne” se vor exclude or, utilizarea acestora nu este necesară din motiv că Inspectoratul General al Poliției de Frontieră este o entitate aflată în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, prin urmare evidențierea dată este inutilă;	Se acceptă.
	6. la nr.crt. 6. și 8. recomandăm excluderea din rubrica nr. 3. „Denumirea prescurtată a chestionarului statistic/a sursei de date”, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră (în continuare-IGPF), din considerentul că IGPF nu este entitate responsabilă de evidența reședinței persoanelor cât și a mortalității, natalității sau nupțialității;	Se acceptă parțial. Denumirea rub.3 a fost expusă în redacția următoare: ”Denumirea prescurtată a chestionarului statistic (sursei de date)/instituției”
	7. la nr.crt. 8. rubrica nr. 3. „Denumirea prescurtată a chestionarului statistic/a sursei de date”, se propune de completat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, care este instituție responsabilă de indicatorii stabiliți.	Nu se acceptă , deoarece la producerea indicatorilor nominalizați nu sunt utilizate datele Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care însă este utilizatorul indicatorilor demografici calculați de BNS.
	<i>La compartimentul nr. 2 „Lucrări executate, informații date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației</i>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<i>publice centrale alte entități pentru elaborarea diseminarea statisticilor oficiale"</i>	
	8. la subpct. 4.3. întrucât Inspectoratul național de securitate publică reprezintă o subdiviziune specializată subordonată Inspectoratului General de Poliție sugerăm excluderea textului „Inspectoratul național de securitate publică”, or informația relevantă, pe anumite domenii se va prezenta de către subdiviziunea Inspectoratului General al Poliției competentă în domeniu;	Se acceptă.
	9. la nr.crt. 45. propunem excluderea din rubrica nr. 4. „ Nivelul de dezagregare”, a textului „divizarea imigranților pe grupe de vârstă și nivelul de instruire”. Modificările menționate survin din motiv că la moment Subsistemul informațional gestionat de Inspectoratul General pentru Migrație, nu dispune de filtre privind sortarea informației despre imigranți după grupa de vârstă și nivelul de instruire, fapt ce va duce la imposibilitatea furnizării informației solicitate;	Nu se acceptă. Urmare a discuțiilor cu reprezentanții Inspectoratului General pentru Migrație s-a confirmat posibilitatea furnizării de date pe dezagregările menționate.
10. la nr.crt. 49. cuvintele „date individuale” se vor substitui cu cuvintele „date individuale depersonalizate”. Potrivit art. 3 din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, noțiunea „date individuale” cuprinde date ce permit identificarea persoanelor fizice sau juridice, iar conform Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă constituie date cu caracter personal. Așadar, stabilim că datele individuale constituie date cu caracter personal. Prelucrarea datelor cu caracter personal inclusiv prin furnizare/transmitere urmează a fi efectuată în strictă conformitate cu rigorile impuse de Legea menționată, care stabilește necondiționat operatorului	Nu se acceptă. Furnizarea de date de către IGPF urmează a fi realizată <i>în conformitate cu legislația cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, în speță Legea 142/2018</i> , care se aplică participanților publici la schimbul de date. După cum este menționat și în avizul AGE la PLS, în cazul accesării datelor individuale (inclusiv date cu caracter personal) din sursele de date administrative urmează a fi aplicat cadrul normativ în domeniul schimbului de date și interoperabilității, platformă prin intermediul căreia se asigură toate	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	de a depersonaliza datele cu caracter personal prin retragerea din ele a părții care permite identificarea persoanei fizice, transformându-le în date anonime, care nu pot fi asociate cu o persoană identificată sau identificabilă, inclusiv cele utilizate în scopuri statistice, de cercetare istorică, științifică, sociologică, medicală, de documentare juridică.	condițiile de securitate și protecție a datelor cu caracter personal, care nu presupune careva operații de depersonalizare a datelor.
	<i>La proiectul Notei Informative:</i>	
	1) la compartimentul 2, alineatul 3: a) se menționează că anul aprobării Hotărârii Guvernului nr. 89 pentru aprobarea Planului național de dezvoltare pentru anii 2023- 2025 este 2023, motiv pentru care, textul „nr.89/2022” se va substitui cu textul „nr.89/2023”; b) în temeiul regulilor de tehnică legislativă, se recomandă indicarea actului normativ (la caz, Hotărârea Guvernului) prin care se aprobă Programul de dezvoltare a sistemului statistic național pentru anii 2023 – 2026;	Se acceptă.
	2) la compartimentul 4, se indică faptul că Ministerul Afacerilor Interne furnizează informația referitor la „datele privind numărul contravențiilor constatate, pentru efectuarea calculelor experimentale ca sursă alternativă de date pentru elaborarea statisticii justiției” însă examinând, per ansamblu, capitolul VI din Program se denotă că informația ce urmează a fi furnizată de către subdiviziunile ministerului nu se referă doar la contravenții, dar și alte domenii cum ar fi: numărul de situații excepționale (nr. crt. 47.) și incendii, traversările frontierei de stat, etc. (nr. crt. 48).	Nu se acceptă. După cum este menționat în capitolele I și II, precum și în Nota informativă la proiectul Programului, în capitolul VI al PLS, <i>compartimentul 2</i> „Lucrările executate, informațiile și datele furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale” conține 124 titluri de informații statistice și administrative, ce urmează a fi prezentate de către organele administrației publice (inclusiv de către Ministerul Afacerilor Interne) și alte instituții pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	11. Totodată, se propune ajustarea conținutului proiectului la prevederile art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.
Ministerul Apărării (aviz nr. 11/1134 din 11.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz nr. 21/03-2594 din 18.08.2023)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	Anexa nr. II a Programului de lucrări statistice pentru anul 2024, la pct. 50 atribuie Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare obligația de raportare a informației privind agricultura ecologică, cu furnizarea datelor privind metodele de producție ecologică, numărul exploatațiilor agricole care practică agricultura ecologică, precum și mărimea suprafețelor cultivate ecologic. Cu referire la acest aspect, Vă informăm că datele statistice pe domeniul agriculturii ecologice sunt colectate și actualizate sistematic de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, disponibile public la următorul link: https://experience.arcgis.com/experience/7e03ba31480b4e8b985d8f75fd2145e1 . Prin urmare, solicităm excluderea pct. 50 din Anexa nr. II a Programului de lucrări statistice pentru anul 2024, întrucâttoată informația referitoare la agricultura ecologică este procesată și generalizată de către Minister, circumstanțe în care devine inutilă raportarea suplimentară a acelorași date.	Se acceptă.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	<i>La compartimentul nr. 1 „Cercetări statistice alte lucrări realizate în anul 2024 de către Biroul Național de Statistică”:</i>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
(aviz nr. 09-05/193/2731 din 05.08.2023)	<p>1. Întru susținerea sectorului agricol și întru realizarea prognozei macroeconomice la indicatorii de profil, Ministerul solicită ca pct. 63 să fie divizat în:</p> <ul style="list-style-type: none"> -63a) cu genericul <i>Totalurile semănatului culturilor de toamna pentru recolta anului 2024</i> și -63b) - <i>Totalurile semănatului culturilor de primăvară pentru recolta anului 2024.</i> <p>Totodată, pentru fiecare poziție nouă solicitată, se va păstra spectrul de lucrări preconizate la diferite categorii de întreprinderi și gospodării agricole, doar că pentru poziția 63a) <i>Totalurile semănatului culturilor de toamna</i>, Termenul de prezentare a informației utilizatorilor (data sau ziua după perioada de referință) să fie 31 decembrie.</p> <p>În această ordine de idei, Ministerul solicită ajustarea formularelor statistice ale Biroului National de Statistica nr. 4-agr, astfel încât, până la data de 15 decembrie, anual, să fie declarate suprafețele însămânțate cu culturi de prima grupă (de toamna) pentru toate categoriile de respondenți. Suprafețele cu celelalte culturi, rămân a fi declarate până la data prestabilită anterior - 03 iunie.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Extinderea numărului de rapoarte contravine procesului de optimizare a raportării și reducerii sarcinii de raportare asupra mediului de afaceri</p> <p>Totodată, în corespundere cu solicitările Ministerului, în raportul anual nr. 29-agr “Producția obținută la culturile recoltate de pe toată suprafața însămânțată” termenul de prezentare a căruia este până la 5 decembrie, va fi completat cu informația privind “Semănatul culturilor de toamnă” pe principale culturi.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>La fel, formularul statistic nr. 3 "Informația privind deținătorii de terenuri agricole, conform stării la 1 mai", urmează să fie ajustat pentru a corespunde și cu starea semănăturilor de toamnă, când, terenurile aflate în folosință la data de 15 mai diferă de suprafețele însămânțate/gestionate/aflate în posesiune cu culturi de toamna, ori ciclul/anul agricol începe odată cu pregătirea terenului arabil și se finalizează cu recoltarea. Această ajustare se impune în mod special în cazul exercitării dreptului de posesiune asupra terenurilor agricole, pentru asigurarea respectării asolamentelor și prelucrării integrale a terenurilor agricole. Astfel, la declararea suprafețelor însămânțate, pentru o prognoză mai exactă și pentru relatarea situației în fapt, se urmărește ca acestea să cuprindă atât terenurile deținute cu titlu de proprietate sau folosință, cât și cele care se află în posesiune (stare de fapt, fără existența unui titlu n.a.).</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Formularul statistic nr. 3 "Informația privind deținătorii de terenuri agricole, conform stării la 1 mai" reflectă suprafața totală a terenurilor agricole, care se află efectiv în folosința deținătorilor de terenuri, din fondul de rezervă, de la alți agenți economici (sau persoane fizice). Suprafețele însămânțate sunt reflectate în alt formular – nr. 4-agr.</p>
<p>Ministerul Mediului (aviz nr. 02-07/1851 din 22.09.2023)</p>	<p>I. Obiecțiile</p>	
	<p>II. Propunerile (recomandările)</p> <p>1. În vederea respectării principiului corelării cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune, sugerăm autorului de a folosi în textul proiectului programului de lucrări statistice pentru anul 2024, noțiunile stipulate în Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială. Drept exemplu propunem substituirea cuvintelor „date statistice” cu cuvintele „informație statistică”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Culturii (aviz nr. 05-09/2138 din 17.08.2023)</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri</p>	<p>S-a luat act.</p>
<p>Ministerul Educației și Cercetării</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri</p>	<p>S-a luat act.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
(aviz nr.07-09/3803 din 13.08.2023)		
Ministerul Sănătății, (aviz nr. 07/2942 din 15.08.2023)	II. Propunerile (recomandările) 1. Transferul indicatorului nr. 88. Informația privind numărul de cadre farmaceutice de la secțiunea X. Ministerul Sănătății la secțiunea XII. Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Conform pct. 2 al art. II. al Legii nr. 216/2023 pentru modificarea unor acte normative (optimizarea activității Agenției Naționale pentru Sănătate Publică), Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale exercită controlul de stat în domeniul medicamentelor, care include controlul calității medicamentelor și controlul activității farmaceutice.	Se acceptă.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (aviz nr. 02/3218 din 07.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Banca Națională a Moldovei (aviz nr. 31-002/10/4654 din 23.08.2023)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	<i>La proiectul Hotărârii Guvernului</i>	
	1. La Capitolul I, pct. 3, propunem revizuirea subpct.2), în acest context, menționăm că compartimentul 2 din Capitolul VI al Programului, la care face trimitere subpct.2), se referă la lucrările executate, informațiile și datele furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale. Propunem preluarea redacției din titlul acestui compartiment cu referire la sursele majore de date.	Se acceptă.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	2. La Capitolul III; la pct. 9, propunem substituirea textului ”statistici oficiale” cu textul ”informații statistice oficiale”, așa cum prevede art. 23 din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, prevederile la care face trimitere acest punct.	Se acceptă.
	3. Suplimentar la pct.9 subpct.2) lit.c), recomandăm evaluarea oportunității substituirii textului “ <i>banca de date statistice</i> ” cu textul “ <i>baze de date statistice</i> ”, opinăm că în redacția actuală a lit. c) pare că norma se referă doar la modalitățile de difuzare a informației utilizate de către Biroul Național de Statistică nu și de către alți producători de statistici oficiale, inclusiv Banca Națională a Moldovei.	Se acceptă parțial. Textul a fost expus în următoarea redacție: ” <i>banca de date statistice, baze de date statistice</i> ”
	4. La subpct. 3) înțelegem că BNS, BNM și alți producători de statistici oficiale vor transmite chestionarele organismelor internaționale la solicitarea și în termenul stabilit de aceste organisme internaționale. Din redacția pct. 9 subpct. 3) nu rezultă clar cine solicită prezentarea unor astfel de chestionare, propunem revizuirea subpct. 3) în acest sens.	Se acceptă.
	<i>La Capitolul VI, compartimentul nr.1:</i>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>5. <i>“Cercetări statistice și alte lucrări realizate în anul 2024 de către Biroul Național de Statistică”</i>, secțiunea XXI, similar notelor de subsol inserate la pct.99, care se referă la datele transmise Ministerului Finanțelor de către Biroul Național de Statistică, considerăm oportună includerea și a notelor de subsol privind informațiile care sunt transmise Băncii Naționale a Moldovei de către Biroul Național de Statistică, conform Acordului de colaborare BNM – BNS, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La pct. 99 subpct. 2) lit. a), pe final, propunem inserarea notei de subsol cu nr. 7 cu următoarea redacție: <i>“7 Datele sunt transmise Băncii Naționale a Moldovei pe entitățile care au raportat 1-invest cel puțin o dată în anul curent, cu date de identificare a entităților ce raportează (cu genul de activitate actualizată) la data de 25 iulie”</i>. - La pct. 99 subpct.2) lit. b), pe final, propunem inserarea notei de subsol cu nr.8 cu următoarea redacție: <i>“8 Datele sunt transmise BNM pe entitățile care în rândurile “Credite bancare pe termen lung” și “Credite bancare pe termen scurt”(rând 630 și 710) din bilanț au valori mai mari de 0 la data de 25 iulie”</i>. 	Se acceptă.
	6. La pct. 98 și 99, anul “2022” urmează a fi substituit cu anul “2023”.	Se acceptă.
	<i>La capitolul VI, compartimentul 2:</i>	
	7. <i>“Lucrări executate, informații și date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale”</i> , la pct. 4 care se referă la bilanțul contabil al Băncii Naționale a Moldovei, recomandăm revizuirea coloanelor 7 și 8 din punct de vedere tehnico-redacțional. Astfel în coloana 7: <i>“Termenul de prezentare Biroului Național de Statistică (data după perioada de raportare)”</i> , se va substitui textul <i>“statistica</i>	Se acceptă.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p><i>conturi naționale</i>” cu textul “30 iunie”, corespunzător în coloana 8: “<i>Domeniul statistic unde se utilizează datele</i>”, se va substitui textul “30 iunie” cu textul “<i>statistica conturilor naționale</i>”.</p>	
	<p>8. La pct. 14, același compartiment , care se referă la indicatorii privind activitatea filialelor companiilor de asigurare, recomandăm evaluarea oportunității substituirii textului “<i>filialelor companiilor de asigurare</i>” cu textul “<i>sucursalelor societăților de asigurare</i>”, în vederea uniformizării tehnologiei utilizate cu prevederile Legii nr.92/2022 privind activitatea de asigurare și reasigurare. În același context, în coloana 3:”Date individuale/agregate”, recomandăm substituirea textului “<i>date individuale</i>” cu textul “<i>date agregate</i>”, în vederea păstrării aceleiași abordări ca și în cazul indicatorilor privind activitatea sucursalelor băncilor. Astfel, indicatorii agregați vor fi prezentați în distribuție regională.</p>	Se acceptă.
<p>Centrul Național Anticorupție (aviz nr. 06/2-5625 din 29.09.2022)</p>	<p>Conform pct.9 din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.386/2020, „Programul este un document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani), care derivă din strategie și, respectiv, contribuie la implementarea acesteia prin detalierea și concretizarea acțiunilor ce urmează a fi realizate într-un domeniu sau subdomeniu de activitate.”</p> <p>Suplimentar, în corespundere cu art.11 alin. (1) din Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială, „Informația statistică este produsă de producătorii de statistici oficiale conform programelor multianuale și anuale de lucrări statistice aprobate de Guvern”. Potrivit prevederilor art.11 alin.(4) din actul normativ prenotat, programul anual de lucrări statistice cuprinde informații (lucrări/cercetări statistice), responsabilități, resurse și termene de realizare - componente</p>	Se acceptă.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>specifice planului de acțiuni, parte integrantă a unui document de politici.</p> <p>În acest context, subliniem că potrivit prevederilor art.28 alin.(2) lit. a) din Legea integrității nr. 82/2017, coroborat cu prevederile art.24 și 35 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul prenotat este exceptat de la realizarea expertizei anticorupție.</p>	
<p>Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (aviz nr.4/01-2455 din 22.08.2023)</p>	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	<p>La compartimentul 2 „<i>Lucrări executate, informații și date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale</i>” din programul prezentat spre avizare,</p>	
	<p>au fost identificate următoarele titluri de lucrări, informație și date prezentate, dar care nu se limitează la:</p> <p>pct. 62.1) <u>Lista</u> studenților-doctoranzi înmatriculați la studii superioare de doctorat în anul de studii 2023/2024, a conducătorilor științifici și a temelor de cercetare;</p> <p>pct. 62.2) <u>Lista</u> post-doctoranzilor înmatriculați la programele de post-doctorat în anul 2023;</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În pct.62.1) cuvintele ”Lista studenților-doctoranzi” au fost substituite cu cuvintele ”Date privind numărul studenților-doctoranzi”</p> <p>În pct.62.2) cuvintele ”Lista post-doctoranzilor” au fost substituite cu cuvintele ”Date privind numărul post-doctoranzilor”</p> <p>În pct.62, în col.3 cuvintele “<i>date individuale</i>” au fost substituite cu cuvintele “<i>date agregate</i>”.</p>

	<p>pct. 72. <u>Informația</u> privind persoanele cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă, încadrate în câmpul muncii, beneficiari de suport.</p> <p>Ținem a menționa că, utilizarea acestor termeni generali – <i>listă, informație</i> – creează incertitudini/interpretări în aplicarea și realizarea acțiunilor trasate în Programul anual de lucrări statistice pentru anul 2024, de către entitățile vizate.</p> <p>Or, conform art. 4 al Legii 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii; - colectate în <u>scopuri determinate, explicite și legitime</u>, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri; - <u>adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sunt colectate și/sau prelucrate ulterior.</u> <p>De asemenea, urmează a se ține cont de principiile de legiferare, reflectate în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în corespundere cu care, proiectul de act normativ trebuie să fie clar, previzibil și suficient de accesibil.</p> <p>Drept urmare, considerăm oportun a exclude astfel de formulări generale și nelimitate, prin stabilirea clară și expresă a identificatorilor necesari a fi prelucrați, în corespundere cu principiile de prelucrare a datelor cu caracter personal, în vederea atingerii scopul propus – producerea statisticii oficiale.</p> <p>Or, luând în considerație cele menționate supra, pct. 62, pct. 72 specificate mai sus, ar trebui revizuite, <u>prin indicarea expresă a categoriilor de date cu caracter personal ce urmează a fi colectate.</u></p> <p>În context, CNPDCP în calitate de autoritate responsabilă/competentă pe domeniul protecției datelor cu caracter personal, comunică despre disponibilitatea sa în vederea oferirii în continuare a suportului, în caz de necesitate.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p><i>“Denumirea lucrării, informației și datelor prezentate”</i> din comp. 2, col. 2, urmează a fi citite împreună cu detaliile despre tipul datelor furnizate (agregate sau individuale) din coloana 3.</p> <p>Astfel în col.3 se menționează că BNS va primi informații privind persoanele cu dizabilități sub formă de ”date agregate”.</p>
--	--	---

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Comisia Națională a Pieței Financiare (aviz nr. 07-4/2347 din 18.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Academia de Științe din Moldova (Aviz nr. 376-13/7 din 15.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (aviz nr.01-DRA/1000 din 11.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Agencia de Administrare a Instanțelor Judecătorești (aviz nr. 01.1/569 din 18.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Agencia Servicii Publice (aviz nr. 01/1349 din 22.08.2023)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	Capitolul VI. „LUCRĂRILE, INSTITUȚIILE RESPONSABILILE ȘI TERMENELE DE REALIZARE”, XXV. STATISTICI EXPERIMENTALE - punctul 106 „Contul economic al emisiilor în aerul atmosferic”, coloana „Denumire prescurtată a chestionarului statistic/ a sursei de date” – sintagma „Agencia Servicii Publice” de	Se accepta.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	exclus, deoarece în registrele de stat deținute de ASP nu se conțin datele nominalizate.	
Agencia „Apele Moldovei” (aviz nr. 03-04/1128 din 08.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Agencia „Moldsilva” (Aviz nr. 01/02-1578 din 15.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (aviz nr. 1304 din 128.089.2023)	În conformitate cu prioritățile Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 126/2023, în special cele trasate conform Capitolului IV. Debirocratizarea și dezvoltarea serviciilor electronice, Activitatea 2.1, care prevăd: “Administrația fără hârtie în toate sferele sectorului public: digitalizarea entităților publice este o schimbare fundamentală a mentalității și a practicilor de zi cu zi”, precum și în vederea corespunderii cerințelor de promovare a unui sector public digital eficient, considerăm oportună revizuirea metodei de prezentare a datelor, stabilită conform proiectului de act normativ examinat, prin excluderea cuvintelor „suport de hârtie” din conținutul Capitolului VI. Lucrările, instituțiile responsabile și termenele de realizare , Secțiunea 2 „Lucrări executate, informații și date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale”, Compartimentul XVII. ”Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală”.	Se acceptă.
Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Avizul n-a fost prezentat	Avizare pozitivă tacită în baza prevederilor pct. 192 din Hotărârea Guvernului nr.610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
(fără aviz)		
Agenția Națională Asistență Socială (aviz nr. 01/1556 din 17.08.2023)	I. Obiecțiile II. Propunerile (recomandările) Informăm că Parlamentul a votat în a doua lectură proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (reforma sistemului de asistență socială „RESTART”). Conform reformei, Agenția Națională Asistență Socială va fi reorganizată în Agenția serviciilor sociale cu specializare înaltă, iar pachetul minim de servicii sociale urmează să fie extins și finanțat din bugetul de stat. Prin urmare, colectarea datelor referitor la pachetul minim de servicii sociale, centrele de plasament și de zi și numărul de beneficiari de servicii sociale primare și specializate, va fi pusă în sarcina altei autorități	Se acceptă.
Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (aviz nr. Rg 02-003530 din 14.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (aviz nr. 10-3635 din 13.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Agenția de Guvernare Electronică (aviz nr. 3007-151 din 18.08.2023)	I. Obiecțiile II. Propunerile (recomandările) 1. Pentru interpretarea și aplicarea corectă a actului normativ, în pct.2 alineatul unu din proiectul hotărârii, în pct.3 sbp.2) din	Se acceptă parțial.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>proiectul de Program și în denumirea compartimentului 2 al Capitolului VI din proiectul de Program propunem de utilizat aceeași formulă de scriere a entităților vizate, luând în considerare definiția noțiunii „<i>producător de statistici oficiale</i>” din art.3 din Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială. Pentru a se conforma definiției respective recomandăm să se indice că prevederile respective sunt aplicabile pentru „<i>Autoritățile/instituțiile publice sau subdiviziunile din cadrul acestora, în calitatea lor de producători de statistici oficiale</i>”, în continuare după text.</p>	<p>PLS include lucrările statistice realizate de către producătorii de statistici oficiale, inclusiv Biroul Național de Statistică și Banca Națională a Moldovei, precum și informațiile, datele furnizate de deținătorii de date administrative pentru producerea statisticilor oficiale.</p> <p>Respectiv, denumirea pct. 3 sbp.3 a fost ajustată în corespundere cu denumirea redactată a pct.2 al Cap. VI, expusă în următoarea redacție: ” lucrările executate, informațiile și datele furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale”</p>
	<p>2. În pct.2 sbp.3) din proiectul de hotărâre a Guvernului se prevede că producătorii de statistici oficiale „<i>se vor abține de la modificarea conținutului informațiilor și surselor de date administrative care se utilizează pentru producerea de statistici oficiale prevăzute în compartimentul 2 din Capitolul VI al Programului fără coordonarea prealabilă a acestor modificări cu Biroul Național de Statistică</i>”. În primul rând, constatăm că, spre exemplu, în Hotărârea Guvernului nr.952/2022 cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2023 o asemenea sarcină nu s-a regăsit și, spre regret, în nota informativă la proiect autorul nu a oferit niciun argument în susținerea stabilirii acestei sarcini noi. Cu referire nemijlocit la prevederea respectivă, considerăm că formularea în cauză este una defectuoasă, în special în partea ce ține de coordonarea prealabilă cu BNS, și urmează a fi exclusă sau revizuită, întrucât vine în contradicție cu dispozițiile:</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Pct.2, subpct.3 au drept scop optimizarea sarcinii asupra respondenților, eficientizarea utilizării surselor de date administrative (SDA) și excluderea situațiilor când prezentarea informației conform prevederilor PLS este stopată sau întreruptă (inclusiv furnizarea informației prin platforma MConnect) din cauza ajustării/modificării formularelor în baza cărora se colectează datele de la entități sau altor modificări operate de deținătorii SDA, fapt care afectează procesul de producere a statisticilor oficiale și, inclusiv, realizarea PLS.</p> <p>Pentru o mai bună claritate, în corespundere cu art. 16 (3) al legii 93/2017 cu privire la statistica oficială, pct. 2, subpunctul 3 al Proiectului a fost modificat, fiind expus în următoarea redacție: ”întru</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p><i>art.31 alin.(2) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, care prevede că autoritățile publice, instituțiile publice și entitățile responsabile de formarea și utilizarea resurselor informaționale de stat asigură condiții pentru furnizarea unei informații documentate complete în conformitate cu obligațiile ce le revin, conform regulamentelor lor și altor acte normative;</i></p> <p><i>art.11 alin.(2) lit.e) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, care stipulează că posesorii registrelor de stat sunt obligați să asigure autenticitatea, plenitudinea și integritatea datelor din registru</i></p> <p><i>art.4 lit.d) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, care, ca unul din principiile fundamentale ale schimbului de date și interoperabilității, statuează principiul autenticității datelor conform căruia toate datele din sistemele informaționale ale participanților la schimbul de date, furnizate prin intermediul platformei de interoperabilitate, se prezumă a fi autentice, se consideră integre și veridice și stau la baza actelor juridice, iar furnizorii de date sunt obligați să asigure integritatea și veridicitatea acestora.</i></p>	<p><i>optimizarea sarcinii asupra respondenților, eficientizarea utilizării surselor de date administrative (SDA) și asigurarea continuității furnizării informațiilor prevăzute în compartimentul 2 din Capitolul VI al Programului, instituțiile deținătoare de SDA vor coordona cu Biroul Național de Statistică eventualele modificări la conținutul și volumul datelor colectate de către acestea, și, la solicitarea Biroului, vor opera ajustări în SDA.</i></p> <p>Nota informativă a fost completată respectiv.</p>
	<p><i>La proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2024:</i></p>	
	<p>1. În pct.8 sbp.2) considerăm necesar de completat în final cu cuvintele „<i>în conformitate cu legislația cu privire la schimbul de date și interoperabilitate</i>” pentru a se conforma cadrul normativ specific în domeniu în ceea ce privește accesarea datelor din sursele de date administrative în scopul producerii de statistici oficiale.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Fraza a fost completată la final cu sintagma “<i>în conformitate cu legislația cu privire la schimbul de date și interoperabilitate și obținerea acestora prin alte modalități acceptate de părți;</i>” pentru cazurile de furnizare masivă de date din resursele informaționale de stat, deținute de autoritățile administrației publice și de alte persoane juridice, care tehnic nu pot fi preluate prin MConnect.</p>
	<p>2. În pct.10 sbp.3) propunem de reconsiderat, deoarece, în opinia noastră, prevederea respectivă are un conținut ambiguu, or în cazul</p>	<p>Se acceptă.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>accesării datelor individuale din sursele de date administrative urmează a fi aplicat cadrul normativ în domeniul schimbului de date și interoperabilității. Astfel, dacă se va recurge la transmiterea unui transfer masiv de date, care nu va putea fi efectuat prin intermediul Platformei de interoperabilitate (MConnect) și nu va cădea sub incidența legislației privind schimbul de date și interoperabilității, considerăm că acest aspect urmează a fi menționat în mod explicit în Program pentru a nu crea neclarități și incertitudini.</p>	
	<p>În Capitolul VI compartimentul 1, în tabel:</p>	
	<p>3. Denumirea coloanei a 8-a considerăm necesar de completat cu cuvintele „<i>schimb de date prin MConnect</i>” ca încă o metodă de colectare a informației de către BNS. Argumentăm această propunere prin faptul că BNS, ca principalul producător de statistici oficiale ale statului, este în drept să consume/aceseze datele administrative din resursele informaționale din posesia altor autorități și instituții publice, iar, conform actelor normative în domeniul schimbului de date și interoperabilității, în calitate de participant public la schimbul de date, Biroul ar trebui să consume datele respective prin intermediul Platformei MConnect.</p>	<p>Se acceptă parțial, pentru compartimentul 1 această modificare nu este relevantă, deoarece în coloana 8 este stipulată Metoda de producere (colectare) a informației (<i>cercetare prin sondaj, cercetare exhaustivă, calcule statistice</i>) de la entități de către Biroul Național de Statistică. În compartimentul 2, coloana 6 este expusă în următoarea redacție ”Metoda de prezentare a datelor Biroului Național de Statistică (<i>format electronic, suport de hârtie, MConnect, servicii web etc.</i>)”, deoarece anume în acest compartiment este prevăzută obținerea informației de la ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale.</p>
	<p>4. În pct.1, coloana a 8-a propunem de completat cu cuvintele „<i>schimb de date prin MConnect</i>”, deoarece datele respective pot fi consumate/preluate prin intermediul Platformei MConnect, în urma exercițiului de reinginerie și digitalizare a procesului de raportare a nașterilor și deceselor care are loc la moment la</p>	<p>Se acceptă parțial. În capitolul VI compartimentul 1 col. 8 este inclusă metoda de producere a informației (cu opțiunile <i>cercetare prin sondaj, cercetare exhaustivă, calcule statistice</i>) de către BNS, precum și sursa de date, instituția furnizoare de date utilizate de BNS pentru</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Ministerul Sănătății. Recomandăm, totodată, ca subiectul respectiv să fie consultat suplimentar cu Ministerul Sănătății.</p>	<p>elaborarea datelor statistice. Informația detaliată referitoare la consumul datelor de către BNS, inclusiv prin intermediul MConnect este menționată în compartimentul 2 al Capitolului VI.</p> <p>Totodată, întru finalizarea procesului de digitalizare a raportării nașterilor și deceselor care are loc la moment la Ministerul Sănătății cu suportul AGE, sursa de date a fost completată.</p>
	<p>5. În pct.2, la lucrările prevăzute la sbp.2), coloana a 8-a propunem de completat cu cuvintele „<i>schimb de date prin MConnect</i>”, pornind de la faptul că datele privind mișcarea naturală a populației în anul 2023 pot fi consumate, de asemenea, prin Platforma MConnect și anume, datele despre lista persoanelor fizice care au adresă de domiciliu sau viză de reședință temporară actuală la adresa indicată. Recomandăm ca acest subiect să fie consultat suplimentar cu Agenția Servicii Publice.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În capitolul VI compartimentul 1 col. 8 este inclusă metoda de producere a informației (cu opțiunile (<i>cercetare prin sondaj, cercetare exhaustivă, calcule statistice</i>) de către BNS, iar, în cazul dat, fiind vorba de calcule statistice în baza datelor menționate în col.3. Informația referitoare la consumul datelor de către BNS, inclusiv prin intermediul MConnect este menționată în compartimentul 2 al Capitolului VI, pct. 105.</p>
	<p>6. În pct.108, coloana a 8-a propunem de completat cu cuvintele „<i>schimb de date prin MConnect</i>”, întrucât calcule pentru statistica salariaților și câștigurilor salariale ar urma să fie consumate prin intermediul Platformei MConnect. Recomandăm ca subiectul respectiv să fie consultat suplimentar cu Serviciul Fiscal de Stat.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Coloana 8 a compartimentului 1 se referă la metoda de producere/estimare a informației statistice de către BNS, în cazul dat fiind vorba de calcule statistice experimentale în baza datelor menționate în col.3 - din formele IPC21, TAXI18 și Forma IRM 2019, deținute de Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>Informația cu privire la consumul datelor prin intermediul MConnect de către BNS din formele IPC21, TAXI18 și Forma IRM 2019 sunt reflectate în compartimentul 2, punctele 25, 26 și 27 (ultimul</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		fiind adăugat, inclusiv urmare a discuțiilor cu Serviciul Fiscal de Stat și Ministerul Finanțelor).
	În Capitolul VI compartimentul 2 , în tabel:	
	1. În denumirea coloanei 6 cuvântul „ <i>MConnect</i> ” propunem de substituit prin cuvintele „ <i>schimb de date prin MConnect</i> ”.	Se acceptă.
	2. În pct.25 , la coloana 6 textul „ <i>format electronic (MConnect)</i> ” propunem de substituit prin cuvintele „ <i>schimb de date prin MConnect</i> ”.	Se acceptă.
Agencia Relații Funciare și Cadastru (aviz nr. 36/01-06/768 din 23.08.2023)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	1. La proiectul Programului menționat, capitolul VI. Lucrările, instituțiile responsabile și termenele de realizare, compartimentul 2, în ceea ce ține de responsabilitatea Agenției Relații Funciare și Cadastru, la criteriul nr. 113, în coloana doi din tabelul compartimentului nominalizat – Denumirea lucrării, informației și datelor prezentate, se propune substituirea cuvintelor „Informația spațială,” cu cuvintele „Informația despre datele spațiale și serviciile de rețea, descrise prin metadata pe geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale „geoportalinds.gov.md”.	Se acceptă.
Autoritatea Aeronautică Civilă (aviz nr. 2300 din 09.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Inspectoratul pentru Protecția Mediului (aviz nr. 1219 din 16.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Casa Națională de Asigurări Sociale (aviz nr. 10231 din 16.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.
Compania Națională de Asigurări în Medicină (aviz nr. 01-03/2786 din 21.08.2023)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	1. Se recomandă ca în conținutul notei informative a proiectului Programului de lucrări statistice anual, să fie menționat faptul că actul normativ în cauză nu este document de politici și nu se va examina prin prisma Regulamentului cu privire la planificarea, elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020.	Se acceptă.
	<i>La proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2024:</i>	
	2. Din lucrarea nr. 121, capitolul 6, compartimentul 2. Lucrări executate, informații și date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale fraza „Informația privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală” se va exclude, deoarece dublează prevederile lucrării nr. 120. În anul 2023 se prezintă Biroului Național de Statistică trimestrial/anual „Raportul privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală” 21.08.2023 Nr. 01-03/2786 (lucrarea 120 din cap. VI, compartimentul 2), în baza Scrisorii nr. 04-01/05 din 23.03.2023, care include informația privind executarea cheltuielilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală,	Se acceptă.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	atât conform clasificăției economice, cât și sub aspectul fondurilor și subprogramelor de cheltuieli.	
Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova (fără aviz)	Avizul n-a fost prezentat	Avizare pozitivă tacită în baza prevederilor pct. 192 din Hotărârea Guvernului nr.610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.
Confederația Națională a Sindicatelor din Republica Moldova (aviz nr. 03-02/596 din 16.08.2023)	I. Obiecțiile	
	II. Propunerile (recomandările)	
	1. La compartimentul III. Statistica pieței muncii, examinarea posibilității reintroducerii cercetării statistice privind restanțele la plata salariilor, cu periodicitatea de colectare anuală.	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Date despre restanțele la plata salariilor nu fac parte din statisticile oficiale în domeniul pieței muncii, și nu sunt reglementate de careva standarde la nivel internațional sau european.</p> <p>În același timp, noțiunea de ”restanță la plata salariilor” nu este definită în actele normative, iar conform art. 142 al Codului muncii nr. 154/2003, salariul se plătește nu mai rar decât o dată pe lună, respectiv restanțe nu ar trebui să se înregistreze.</p> <p>Asemenea cazuri de nerespectare a legislației ar trebui să fie depistate și înregistrate de organele cu funcțiile corespunzătoare de control, care ar putea fi sursă de date administrative privind asemenea încălcări admise de entități.</p> <p>În plus, realizarea unei cercetări noi sau includerea unui indicator suplimentar în cadrul cercetărilor statistice existente va genera mărirea sarcinii de răspuns pentru respondenți.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă (aviz nr. 1077 din 14.08.2023)	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act.

Director general al Biroului Național de Statistică

Oleg CARA